

PASTORALE
PASTORAL LETTERS

Cuvânt pastoral la Sărbătoarea Nașterii Domnului

† **LAURENȚIU,**
DIN MILA LUI DUMNEZEU,
ARHIEPISCOPUL SIBIULUI ȘI MITROPOLITUL ARDEALULUI

*Iubitului nostru cler, cinului monahal
și drept-credincioșilor creștini,
har, milă și pace de la Dumnezeu, iar de la noi, arhieresti binecuvântări!*

*«Taină minunată și neobișnuită văd, cer fiind peștera,
scaun de heruvimi – Fecioara, ieslea – sălășluire,
întru care S-a culcat Cel neîncăput, Hristos Dumnezeu,
pe Care, laudându-L, Îl slăvim!»*
(Imnosul cântării a noua a Canonului Utreniei Crăciunului)

Iubiții mei fi duhovnicești,

În aceste zile de împăratească prăznuire, inimile noastre sunt copleșite de bucuria primirii darului ceresc al întrupării Domnului. Astăzi ne cercetează pe noi de sus Mântuitorul nostru, Răsăritul răsăriturilor, Soarele dreptății, Care vine în lume pentru a ne lumina cu lumina cunoștinței și a ne oferi nouă viața Sa curată și bucuria Sa deplină, ridicându-ne la Sine, pentru a fi veșnic împreună cu El în Împărăția Sa. Precum într-o familie venirea în lume a unui copil e așteptată cu ardoare, în același fel Sfânta Biserică, marea familie creștină, sărbătorind Crăciunul, se umple de bucuria venirii în lume a Fiului lui Dumnezeu. E bucuria actualizată și mereu nouă a coborârii mântuitoare a lui Dumnezeu la om, e fericirea vederii, a auzirii și a atingerii de El, pe care Biserica o exprimă în imnele liturgice ale acestei sărbători. Astăzi, și noi putem exclama plini de bucurie, împreună cu **Sfântul Grigorie Teologul**, că „Prunc nou ni S-a născut nouă acum, ca astfel Cel care ne-a dat viața să ne dea acum și fericirea... Aceasta ne este prăznuirea

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

de acum și aceasta o sărbătorim: venirea lui Hristos la oameni, pentru ca, prin aceasta, să ne ducem noi la Dumnezeu, sau ca să ne reîntoarcem la El – căci așa este mai potrivit să spunem –, pentru ca, odată ce am murit prin Adam, să ne facem din nou vii în Hristos, născându-ne, răstignindu-ne, îngropându-ne și înviind împreună cu El”¹.

Taina venirii lui Dumnezeu la noi este „*minunată și neobișnuită*”, pentru că este revărsarea iubirii nemărginite a *Atotțiitorului* pentru mântuirea lumii. Dumnezeu vine acum la noi nu în tunete și fulgere, ca pe muntele Sinai, ci ca un *Prunc smerit*, născut dintr-o *Fecioară Preacurată*, arătându-ne delicatetea iubirii Sale. El vrea să ne atragă la Sine prin ceea ce e mai curat, mai nevinovat și plin de iubire: *un Prunc mic și o Fecioară curată*, ca Maică a Lui. Ce ar putea trezi mai mult dragostea noastră față de El? Cum am putea mai bine să înțelegem iubirea Lui nespusă decât văzând o astfel de pogorâre negrăită? Iubirea ca dar al lui Dumnezeu vine la noi sub chipul smerit al unui prunc, născut în sărăcie și simplitate, pentru a ne cerceta pe noi, cei aflați într-un întuneric și în umbra morții, pentru a ne împărtăși de blândețea, smerenia, curăția și bunătatea Sa. Iată, semn ni s-a dat nouă astăzi: Prunc dumnezeiesc aflăm în ieslea simplă și sărăcicioasă, Prunc plin de bunătate, Care este bucuria mare a Bisericii, Prunc nou, Care S-a născut plin de tărie și de pricepere, căci este „*Dumnezeu tare, stăpânitor, Domn al păcii*” (Isaia 9, 5), Prunc plin de curăție și de iubire altruistă, venit în lume în chip smerit și încins cu scutece, ca să ne slujească nouă. „*El S-a făcut trup, spune Sfântul Ioan Gură de Aur, ca, Unul pe Care nu-L încapă cerul, să-L primească ieslea. Și pentru aceasta S-a pus în iesle, ca El, Cel ce le hrănește pe toate cu bunătate, să primească hrană de prunc de la Maică fecioară. Pentru aceasta a stat în brațe feciorești ca un prunc care sugă Părintele veacurilor ce vor să fie, pentru ca și nouă, ca și magilor, să ni se facă apropiat...*”². Acest Prunc Mântuitor, născut în peștera Betlemului, este *Darul suprem și desăvârșit* al Părintelui Ceresc față de umanitatea înstrăinată și îndepărtată de El, prin păcat; Darul care descoperă măreția iubirii jertfelnice, nemărginite a lui Dumnezeu față de noi, oamenii.

Iubiți credincioși,

Dumnezeu cel Unul în Sfânta Treime este iubire în Sine și din această dragoste infinită, care poartă amprenta renunțării la Sine, El a creat lumea și toate făpturile raționale, dorind să împărtășească această iubire tuturor creaturilor conștiente și care pot răspunde acestei iubiri cu dragostea lor. El a dorit astfel să întemeieze o familie, în sensul cel mai înalt al cuvântului, în care El să fie Tată și

¹ *Cuvântarea* 38, 3-4.

² *PG* 56, 391D.

să se bucure prin Sfântul Duh văzând alături de Fiul Său și pe alți fii după har, care Îl cunosc și Îl iubesc pe El, pentru ca astfel Dumnezeu să fie totul în toate. Căderea omului în păcat a destrămat această familie, această comuniune, omul alegând să iubească altceva decât iubirea Ziditorului Său, ajungând sub tirania amară a diavolului și a morții. Însă Tatăl cel iubitor a vrut să-l împace pe om cu Sine și a trimis în lume pe Fiul Său, Care, luând trup însuflețit din Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, S-a arătat în lume ca Dumnezeu desăvârșit și Om desăvârșit, asemenea nouă în toate, afară de păcat, pentru a sfinți firea omenească asumată și a o face, prin jertfă, capabilă să sesizeze delicata prezență și sensibilitate a dragostei jertfelnice a lui Dumnezeu.

Pentru a putea noi înțelege această taină a întrupării și a refacerii comuniunii omului cu Dumnezeu, Sfânta Scriptură o compară cu *o nuntă* pe care Tatăl o face Fiului Său (Mt. 22, 1-14), pe Care Îl trimite în lume să ia de mireasă firea lui Adam cea căzută, firea celui care se răzvrătise împotriva Lui, firea care se tocise din pricina egoismului. „*Vezi ce bunătate și coborâre de negrăit?*”, se întrebă **Sfântul Simeon Noul Teolog**. *Vezi ce covârșitoare iubire de oameni? Vezi mărimea iubirii și a bunătății? Fiecare din noi, oamenii, când vrea să aducă o mireasă fiului său se grăbește să ia pe fiica celui mai de văză, și mai slăvit, și mai bogat. Dumnezeu însă, Singurul Stăpânitor, Cel ce locuiește în lumina neapropiată (I Tim. 6, 15-16), trimite pentru tine și pentru mântuirea ta pe Fiul Său în lume să ia de mireasă pe fiica celui care s-a răzvrătit împotriva Lui.*”³ Iisus Hristos, Fiul Împăratului veșnic, vine în lume în chip smerit, sălășluindu-Se într-o peșteră sărăcăcioasă, și Își asumă firea lui Adam cea urâtă de păcat și o împacă în Sine cu Dumnezeu, săvârșind această nuntă tainică și mai presus de mintea și înțelegerea noastră, în care s-a făcut un minunat schimb de daruri: Ziditorul a toate S-a unit cu firea noastră cea stricăcioasă și săracă pentru a ne dăruia nouă bogăția Sa. „*O, ce minunată amestecare!*”, exclamă **Sfântul Grigorie Teologul**. *Cel ce este Se face; Cel necreat Se creează, Cel nemărginit Se mărginește; Cel bogat sărăcește – căci Se sărăcește cu trupul meu, ca eu să mă îmbogățesc cu Dumnezeirea Lui – și Cel plin Se golește – căci Se golește pentru puțin timp de slava Sa, ca să mă împărtășească pe mine de plinătatea Sa. Iată bogăția acestei bunătăți! Iată taina care s-a făcut cu mine!*”⁴

Hristos, ca un Prunc nevinovat, vine în lume ca să aducă pe toți oamenii iarăși în Casa Tatălui, la Sânul Părintesc, în Împărăția cerurilor, în familia iubirii Preasfintei Treimi. Și aceasta o exprimă limpede Sfânta Scriptură, când spune: „*Asemănata-s-a Împărăția cerurilor Împăratului care a făcut nunți Fiului Său și a chemat pe mulți*” (Matei 22, 2-14). De ce oare nu spune textul biblic: „*A făcut nuntă Fiului*

³ *Filocalia*, 6, București, 1977, p. 154.

⁴ *Cuvântarea* 38, 13.

ÎPS Dr. Laurențiu Streza

Său”, ci afirmă că „a făcut nunți”, folosind în mod tainic pluralul. **Sfântul Simeon Noul Teolog** lămurește acest pasaj, arătând că Sfânta Scriptura folosește aici pluralul pentru a indica faptul că „pentru fiecare credincios și fu al zilei se săvârșește pururi aceeași nuntă în chip apropiat și fără mare deosebire, Dumnezeu unindu-Se cu fiecare suflet nou botezat într-o nuntă preaneprihănită și preacurată, înfăptuind astfel o taină ce întrece puterea noastră de înțelegere”⁵.

Hristos nu S-a născut doar trupește acum două milenii, ci Se naște duhovnicește în sufletul fiecărui credincios, prin Sfintele Taine, prin viața de asceză și prin păzirea sfintelor porunci. „Deci, fiecare din noi Îl putem zămisli pe El în sufletul nostru, nu în chip trupesc, spune **Sfântul Simeon Noul Teolog**, cum L-a zămislit Fecioara și Născătoarea de Dumnezeu, ci înțelegător și fințial, prin harul Sfântului Duh.”⁶ Prin apa Botezului, Hristos intră în sufletul nostru, săvârșește cu fiecare din noi o nuntă tainică, ne aduce, apoi, prin Sfintele Taine, la Casa Părintelui ceresc, hrănindu-ne din ospățul tainic al Trupului și Sângelui Său, pentru a ne dărui viața Sa, puterea Sa, simțirile Sale curate și a ne face trup din trupul Lui și os din oasele Lui, după cum spune Sf. Apostol Pavel (Efes. 5, 29).

Iubiții mei fi duhovnicești,

Iată câte daruri ne aduce Praznicul de astăzi! Dumnezeu a venit pe pământ să ne ridice la cer, să facă cu fiecare din sufletele noastre o nuntă tainică, sărăcind de bunăvoie pentru a Se putea naște în noi și pentru a ne îmbogăți pe noi cu viața Sa dumnezeiască. El a venit la noi că să ne ajute să ne „îmbogățim în Dumnezeu”, folosindu-ne de darurile iubirii Sale pentru câștigarea vieții veșnice, prin dezlipirea de bunurile trecătoare și prin iubirea jertfelnică față de aproapele nostru. Doar în mireasma iubirii jertfelnice a Mirelui ceresc sufletele noastre își găsesc sensul și scopul propriei existențe. Drama cea mare a zilelor noastre este, însă, faptul că noi nu prețuim și nu simțim în sufletele noastre această iubire negrăită, iar aceasta pentru că iubim mai mult cele trecătoare ale lumii acesteia, decât să-L iubim pe Cel care cu adevărat ne iubește și vrea să-I răspundem prin dragostea noastră.

În perioada de pregătire a postului Nașterii Domnului, Sfânta Biserică ne-a hrănit spiritual și ne-a îndrumat practic prin pilde, ca într-o adevărată școală a pocăinței, cum să ne folosim în mod bineplăcut Lui de bunurile materiale, care vin de la El, cum să stăruim pe drumul câștigării veșniciei, pentru a dobândi „sânul lui Avraam”, precum săracul Lazăr (Lc. 16, 22); sau cum să ne ferim de gândirea străină de Dumnezeu, cea „nebunească” (cf. Ps. 13, 1), a celui căruia *din belșug*

⁵ *Filocalia*, 6, p. 156.

⁶ *Ibidem*, p. 157.

*i-a rodit țarina și a dorit să țină, egoist, totul numai pentru sine, uitând că viața aceasta este scurtă (Lc. 12, 20), neîmbogățindu-se în Dumnezeu, prin ajutorarea celor lipsiți. Dacă râvna și dorința dobândirii veșniciei sunt laudabile pentru *tânărul dregător bogat*, lipirea lui față de avuțiile moștenite nu l-a lăsat să-L urmeze pe Hristos, izvorul vieții veșnice (Lc. 18, 24).*

La învățăturile Mântuitorului, cuprinse în aceste minunate pilde, s-au adăugat, în perioada acestui post, și alte modele de urmat, de sfinți iubitori de cei sărmani, precum cei doi Ierarhi: *Nicolae al Mirelor Lichiei* (6 dec.) și *Spiridon al Trimitundeii* (12 dec.).

Noi însă vrem să iubim și lumea, dar și pe Dumnezeu, uitând cuvintele Sfântului Apostol Iacob: „*Nu știți oare că prietenia lumii este dușmănie față de Dumnezeu? Cine va vrea să fie prieten cu lumea se face vrăjmaș lui Dumnezeu*” (Iacov 4, 4).

Să nu uităm că toate sunt în mâna lui Dumnezeu și că El este *Izvorul a tot binele*, a toate bunătățile și că la El trebuie să alergăm, pentru că El este singurul Care poate hrăni sufletele noastre și Care poate rezolva toate problemele pe care le întâmpinăm în viața noastră.

Ca primitori ai atâtor daruri cerești, să ne curățim sufletele prin *Sfânta Spovedanie*, să ne hrănim sufletele cu Sfântul Trup și Scumpul Sânge al Mântuitorului Hristos, să cinstim trupurile noastre prin *post și rugăciune*, și să nu uităm de săraci, de cei lipsiți, pe care miluindu-i, Îl hrănim pe Hristos, ascuns în ei, și *ne îmbogățim în Dumnezeu*.

Iubiți credincioși,

Vă binecuvântăm pe toți prin cuvintele *Sfântului Grigorie Teologul*, care, astfel, ne îndeamnă să cinstim venirea în lume a Fiului lui Dumnezeu: „*Să sărbătorim deci nu ca la un praznic omenesc, ci ca la unul dumnezeiesc; nu lumește, ci mai presus de lume; nu cu cele ale noastre, ci cu cele ale Stăpânului nostru, ... nu în ospețe și necumpătări, ci în pacea și bucuria Duhului Sfânt*”⁷.

Sărbători fericite!

Un An Nou binecuvântat!

Întru mulți și fericiți ani!

Al Vostru arhipăstor și rugător fierbinte către Dumnezeu,

† Dr. LAURENȚIU STREZA,

Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului

---

⁷ Cuvântarea 38, 4-5.